

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Några sekretessfrågor på Finansmarknadsområdet (Fi2019/02360/V)

Sammanfattning

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i promemorian "Några sekretessfrågor på Finansmarknadsområdet".

Journalistförbundet avstyrker förslaget om att sekretess ska gälla i Finansinspektionens tillstånds- och tillsynsverksamhet (30 kapitlet, 4 §, 1 stycket, 3 punkten offentlighets- och sekretesslagen (OSL)). För det fall regeringen trots det väljer att gå vidare med förslaget tillstyrker Journalistförbundet utredningens förslag om att sekretessen inte ska inskränka meddelarfriheten.

Utredningen vill ändra bestämmelsen i lagen om bank- och finansieringsrörelse om att en uppgift i en anmälan eller en utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett kreditinstituts verksamhet inte obehörigen får röjas (1 kapitlet, 10 §). Journalistförbundet avstyrker utredningens förslag om att ändra bestämmelsen så att tystnadsplikten även omfattar uppgifter som kan avslöja den anmälades identitet. Journalistförbundet avstyrker även förslaget om att en uppgift om den anmälades identitet bör omfattas av sekretess (30 kapitlet, 4 b §, 2 stycket, OSL). För det fall regeringen trots det väljer att gå vidare med förslaget tillstyrker Journalistförbundet dock utredningens förslag om att sekretessen inte ska inskränka meddelarfriheten.

Ändringar i offentlighets- och sekretesslagen

Utredningen föreslår att sekretess ska gälla i Finansinspektionens tillstånds- och tillsynsverksamhet för uppgift om transaktioner med eller innehav av finansiella instrument, om den som myndighetens verksamhet avser har inhämtat uppgiften på grund av bestämmelser om anmälningsskyldighet (30 kapitlet, 4 §, 1 stycket, 3 punkten, OSL). Enligt utredningen bör sekretessen vara absolut. De uppgifter som skyddas är uppgifter om transaktioner och innehav som anställda och uppdragstagare vid börser eller värdepappersinstitut gjort och som Finansinspektionen fått kännedom om på grund av att det gjorts en anmälan. Enligt Journalistförbundet finns det inte skäl att belägga denna typ av uppgifter med absolut sekretess. Detta är uppgifter som kan ha stort allmänt intresse. Journalistförbundet anser att det måste bli fråga om ett lägre sekretesskydd. Att föreskriva absolut sekretess för uppgifterna skulle innebära att information inte får lämnas ut ens om den är harmlös för alla inblandade. Mot den bakgrunden avstyrker Journalistförbundet förslaget.

Utredningen föreslår att sekretessen inte ska inskränka meddelarfriheten.

Journalistförbundet instämmer i det och tillstyrker därmed det förslaget för det fall regeringen väljer att gå vidare med förslaget ovan.

Skydd av anmälda personers identitet

Utredningen föreslår att bestämmelsen i lagen om bank- och finansieringsrörelse om att en uppgift i en anmälan eller en utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett kreditinstitut verksamhet inte obehörigen får röjas ska ändras så att tystnadsplikten även omfattar uppgifter som kan avslöja den anmäldes identitet (1 kapitlet, 10 §). Den anmäldes identitet ska också skyddas hos Finansinspektionen genom att sekretess införs för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om en överträdelse av bestämmelse i lag eller annan författning som gäller för verksamheten i ett kreditinstitut (30 kapitlet, 4 b §, 2 stycket, OSL). Uppgiften ska inte få röjas om den kan avslöja en anmäld persons identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men. Bestämmelsen har ett så kallat omvänt skaderekvisit vilket innebär att huvudregeln är att sekretess gäller. Enligt Journalistförbundet kan en uppgift om vem en anmälan gäller ha stort allmänintresse.

Anledningen till att utredningen föreslår att sekretessen ska är att den svenska regeringen har åtagit sig att införa sekretess på uppgift om den anmäldes identitet genom EU-rättsakten MiFID II. Sverige har en tradition av öppenhet i och mer vår grundlagsfästa offentlighetsprincip. Journalistförbundet anser att det är olyckligt att Sverige inte i högre utsträckning försvarar den svenska öppenheten i EU. Offentlighetsprincipen har tjänat generationerna före oss väl och lett till att vi, relativt sett, har få fall av korruption i Sverige. Journalisters och andras möjlighet att granska ärenden som utreds av myndigheterna fyller en viktig demokratisk funktion. Det är något som andra länder bör lära av istället för att Sverige bakvägen ska få in sekretessbestämmelser från EU. Mot den bakgrunden avstyrker Journalistförbundet förslaget.

Utredningen föreslår vidare att sekretessen i Finansinspektionens verksamhet inte ska gälla beslut om sanktioner eller sanktionsförelägganden, samt att sekretessen inte ska inskränka meddelarfriheten. Journalistförbundet tillstyrker de delarna av förslaget för de fall regeringen väljer att gå vidare med förslagen ovan.

Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet